

भारतीय कृषि संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र
या आठवड्यातील हवामान अंदाज
गुरुवार (13/03/2025) – बुधवार)19/03/2025)

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %
	किमान	कमाल				
नाशिक	18-20	34-38	नाशिक, ओझर, कळवण, पिंपळगाव बसवंत, दिंडोरी, पालखेड लोणी, वणी-गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	14-18	14-22
पुणे	20-22	37-39	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती, इंदापूर- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-15	15-19
सोलापूर	23-25	38-40	तुळजापूर, ओसा, वैराग, बार्शी, सोलापूर, पंढरपूर, नात्रज, लातूर- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	6-18	15-19
सांगली	18-24	38-40	सांगली, मिरज- शनि - रिमझिम पाऊस. वाळवा, पलूस, कवठा, पळशी, शिरगुप्पी, खानापूर विटा, शेटफळ- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	3-14	16-19
विजयपुरा	21-26	37-40	चडचन, तिकोटा, तेलसांग, विजयपुरा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	8-16	15-18
हैदराबाद	22-25	38-39	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	3-17	17-24
सातारा	18-23	37-39	सातारा, खटाव, फलटण- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	3-13	16-20
अहमदनगर	21-23	36-38	संगमनेर, राहाता, कोपरगाव, कर्जत, अहमदनगर, श्रीगोंदा, अकोले, जामखेड - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	6-13	15-19
जालना	21-24	38-39	अंबड, घनसावंगी, जालना, जाफ्राबाद, मंठा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	4-16	13-18
बुलडाणा	21-23	35-38	द.राजा, सिंदखेड, चिखली, बुलडाणा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	7-23	13-20

कोल्हापूर	15-22	40-42	कागल, करवीर, गगन-बावडा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	6-16	11-17
बंगळूरु ग्रामीण	18-21	34-36	अनेकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-21	10-18
बेलागावी	18-21	36-38	बेळगावी, गोकक, अथणी - गुरु - बुध - पाऊस नाही. चिकोडी - शनि - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-15	18-24
बिदर	21-25	38-41	बसवकल्याण, मानवाबाद, बिदर-गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	6-14	14-20
बागलकोट	21-26	37-40	बागलकोट, जमखंडी, हुंगुंड, मुधोळ - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	8-16	15-18

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://indagrismet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeagrisite.com/weather/index>

भारतीय राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
भाऊअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही

ICAR National Research Centre for Grapes, Pune

ii. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 177

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 7 - 8.5 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

- जर माती वाप्सा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
- बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
- काढणीपर्यंत घडाच्या परीपक्क अवस्थेत ठिबकद्वारे 11,900 to 14,450 लि./एकर/दिवस पाणी द्यावे.
- जेथे तापमान 35°C ओलांडत असेल तेथे, साखरेचा जलद संचय होण्यासाठी कापणीच्या अवस्थेपर्यंत पिकण्याच्या काळात सिंचन रोखू नये, कारण यामुळे घड मोकळे होतील, ज्यामुळे उत्पादनाच्या गुणवत्तेवर परिणाम होईल. हे विशेषतः हलकी माती आणि क्षारयुक्त मातीच्या बाबतीत खरे आहे.

माती आणि पोषक व्यवस्थापन:

मणी वाढीची अवस्था:

1. 8-10 मिमी बेरीच्या आकारानंतर, अमोनियम सल्फेट 25 किलो / एकरच्या स्वरूपात 4 स्लिटमध्ये चुनखडीयुक्त जमिनीत आणि युरिया 15 किलो / एकर इतर मातीत 3 स्लिटमध्ये नायट्रोजनचा वापर सुरू करावा. पुढील दोन आठवडे 3-4 स्लिटमध्ये सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकरसह याचा पाठपुरावा करा.
2. माती चुनखडीयुक्त असल्यास, छाटणीनंतर 65-70 दिवसांनी झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट 5-10 किलो / एकर द्या.
3. पावडर बुरशी संसर्ग होण्याची शक्यता. द्राक्षाच्या वेलात पोटॅशियमची पातळी एकतर पर्णासंबंधी स्प्रे @ 4-5 gm सल्फेट ऑफ पोटॅश / लिटर आणि ठिबक 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / लिटर द्वारे वाढवा जर गेल्या 20 दिवसांपासून लागू केले नाही.

पिकणे आणि कापणीच्या अवस्थेत:

1. सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकर 3-4 भागामध्ये पुढील दोन आठवड्यांसाठी वापरा. एकूण पोटॅशियम अर्ज (SOP) अंदाजे असावा. या अवस्थेत 60 किलो/एकर. मॅग्नेशियम सल्फेट 10 किलो/एकर दोन भागामध्ये वापरावा.
2. मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 4 ग्रॅम / ली ची चुनखडीयुक्त जमिनीत फवारणी करावी.
3. पावडर बुरशी संसर्ग होण्याची शक्यता. द्राक्षाच्या वेलात पोटॅशियमची पातळी एकतर पर्णासंबंधी स्प्रे 4-5 ग्रॅम सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली आणि ठिबक 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली द्वारे वाढवावा जर गेल्या 20 दिवसांपासून लागू केले नाही.
4. पानांचे कुरळे होणे/किरकोळ पाने पिवळी पडणे (पोटॅशियमची कमतरता) आणि माइट्सचा संसर्ग आढळल्यास, प्रथम माइट्स नियंत्रित करा आणि नंतर पोटॅशियमच्या कमतरतेची काळजी घेण्यासाठी सल्फेट ऑफ पोटॅश 5 ग्रॅम / ली फवारणी करावी आणि शेवटपासून लागू न केल्यास 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली ड्रिप करा. 20 दिवस.
5. बेरी क्रॅकिंगच्या समस्या टाळण्यासाठी/कमी करण्यासाठी छतमध्ये पुरेसा सूर्यप्रकाश आणि हवेच्या हालचालीसाठी छत व्यवस्थापित करा.

विश्रांतीचा कालावधी

फेब्रुवारी-मार्चमध्ये द्राक्षे काढल्यानंतर द्राक्षांचा साठा संपतो. खरड छाटणीनंतर, जोपर्यंत प्रकाशसंश्लेषण सक्रिय पाने तयार होत नाहीत, तो द्राक्षांचा साठा आहे जो वेलीच्या वाढीस आणि विकासास मदत होते. म्हणून, खालील सल्ला दिला जातो:

1. सध्याची पाने सुकण्यापासून वाचवण्यासाठी फक्त गरजेनुसार सिंचन द्यावे आणि प्रकाशसंश्लेषण क्रियेद्वारे वेलींचा साठा वाढवण्यात हातभार लावावा. आठवड्यातून एकदा सिंचनासाठी लागणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण 5000 - 6000 लि/एकर अंदाजे असावे. अंकुरावर नवीन वाढ दिसल्यास पाणी कमी/थांबवण्याची काळजी घ्यावी.
2. खरड छाटणी होत नाही तोपर्यंत 10-15 किलो युरिया, 25-30 किलो एसएसपी आणि 10-15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 15-20 दिवसांनी द्यावा.
3. द्राक्षबागेला पूर येण्याचा सल्ला दिला जात नाही कारण त्यामुळे पाण्याचा अपव्यय होईल. सिंचनाचे पाणी फक्त रूट झोनमध्ये केंद्रित करावे.

खरड छाटणी:

ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

1. जर पुढील 10-15 दिवसांत खरड छाटणीचे नियोजन केले असेल, तर खरड छाटणीच्या हंगामासाठी पोषक तत्त्वे आणि पाणी वापराचे वेळापत्रक नियोजन करण्यासाठी माती आणि पाण्याचे परीक्षण करण्याचा सल्ला दिला जातो.
2. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर जमिनीतील वेलींमध्ये 50 किलो/एकर सल्फर टाकावा. कॅल्शियम कार्बोनेटची काळजी घेण्यासाठी त्याची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी गंधक जमिनीत व्यवस्थित मिसळले पाहिजे. शेणखत/ कंपोस्टमध्ये गंधक मिसळल्याने त्याची कार्यक्षमता आणखी सुधारते.
3. ज्या द्राक्षबागांमध्ये सोडीयमची समस्या आहे, तेथे माती एक्सचेंज कॉम्प्लेक्समधून सोडियम काढून टाकण्यासाठी जमिनीत जिप्सम टाकावा. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, सल्फरचा वापर तत्सम कारणासाठी करावा.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

सध्याच्या हवामानाच्या आधारावर, खालील सूचना दिल्या आहेत.

१) काढणीच्या अवस्थेत द्राक्षबाग :

द्राक्षबागेला मण्यांची तुडुंबता टिकवून ठेवण्यासाठी पुरेशा सिंचनाची आवश्यकता असते. अनेक द्राक्ष बागांमध्ये असे दिसून येते की द्राक्ष उत्पादक द्राक्ष बागेला टाळाटाळ करीत असल्याचे दिसून येत आहे. या द्राक्षबागांमध्ये साखरेचा विकास प्रगत होऊ शकतो, मात्र द्राक्षघड वाळविणे ही मोठी समस्या ठरणार आहे. यामुळे प्रत्यक्ष गरज आणि पुरवठा यांचा संतुलन बिघडत असून घड ड्रायिंग (ममीफिकेशन) सारखी मोठी समस्या निर्माण होत आहे. त्यामुळे या समस्येवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी पुरेसे सिंचन करणे गरजेचे आहे. फॉलियर स्प्रेद्वारे कॅल्शियम आणि मॅग्नेशियमचा वापर केल्यास काही प्रमाणात मदत होऊ शकते (द्राक्षबागेत मण्यांत पाणी उतरण्याच्या अवस्था सुरू झाल्यानंतर).

२) पुन्हा कापल्यानंतर द्राक्षबाग :

द्राक्षबागेत पुन्हा कापणी केल्यानंतर, खोड तसेच वलांड्याचा विकास प्रगतीपथावर असावा. खोड विकसित करताना नवीन वाढ जलद गतीने व्हायला हवी. या टप्प्यावर पोषक व्यवस्थापन महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते. मातीतून केवळ नायट्रोजनयुक्त व फॉस्फेटयुक्त खतांचा वापर केल्यास वनस्पतींच्या वाढीस चालना मिळण्यास मदत होते. द्राक्षबागेत कॅल्शियम कार्बोनेटची उपलब्धता असलेल्या मातीचा अहवाल आल्यास सल्फरच्या वापरामुळे जमिनीचा सामू कमी होण्यास मदत होईल. पुरेसे सिंचन आणि नायट्रोजन जलद वाढीस मदत करेल.

खोड "स्टॉप अँड गो" पद्धतीचा वापर करून विकसित करावा. या पद्धतीत कोंबांची वाढ ८-९ पानांच्या अवस्थेत झाल्यावर ६-७ पानांवर चिमटा काढला जातो. यामुळे साइड शूटची वाढ वेगळी होईल. हे कोंब पुन्हा ३-४ पानांवर चिमटा काढला जातो आणि वरचा अंकुर बांबूला बांधून खोडाच्या पुढच्या थांब्यापर्यंत वाढ दिला जातो. शूटवर ३-४ पाने ठेवल्यास अन्नपदार्थ साठण्यास आणि खोड जाड होण्यास मदत होईल. वलांड्याचा विकासही अशाच पद्धतीने करण्यात आला आहे.

३) द्राक्षखुंट व्यवस्थापन :

जानेवारी-फेब्रुवारी दरम्यान शेतात लावलेले द्राक्षखुंट मुळांच्या विकासासह स्थापित झाला असावा. शेतात द्राक्षखुंट ची स्थापना करणे म्हणजे केवळ मातीतील मुळांचा विकास नव्हे तर जमिनीच्या वर च्या कोंबांचा विकास होय. संतुलित द्राक्षखुंट रोपाचे मूळ-कोट प्रमाण योग्य असते. याचा विकास करण्यासाठी सिंचन, पोषण (एन व पी ग्रेड खते) आवश्यक आहे. द्राक्षबागेत सिंचनाच्या पाण्याची कमतरता भासल्यास मल्टिंग करावे. बाष्पीभवनाचे नुकसान टाळण्यासाठी सकाळी लवकर किंवा संध्याकाळी उशिरा सिंचन देखील केले जाऊ शकते.

IV. रोग व्यवस्थापन

फळ छाटणी नंतरचे दिवस	रोगांचा धोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
177	नाही	कमी	नाही	जिवाणू करपा- नाही. तांबेरा - नाही

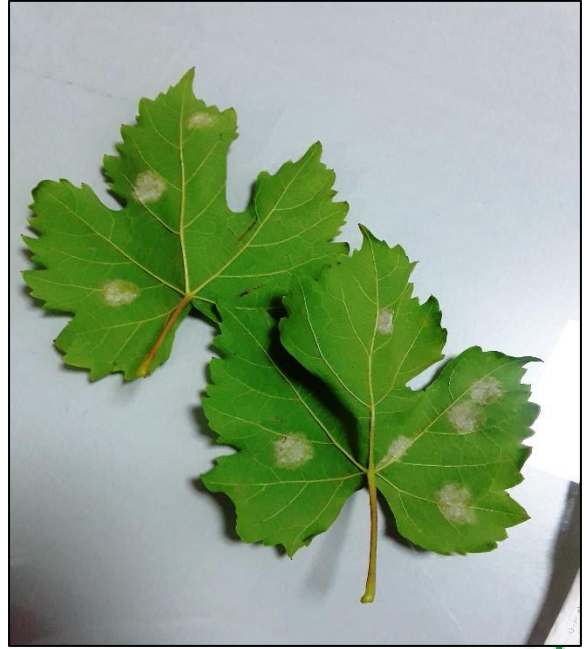
भुरी नियंत्रणासाठी बॅसिलस सबटिलिस @ २ मिली/लीटर वापर करावा.

भारतीय कृषी संशोधन परिषद राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

बुरशीजन्य करपा

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
केवडा

ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

कीटक आणि कोळी कीटक व्यवस्थापन

वाढीचा टप्पा: ऑक्टोबर छाटणीनंतर वेरायझन ते पोस्ट वेरायझन टप्पा

- मेलीबगसच्या व्यवस्थापनासाठी बुप्रोफेझिन २५ एससी @ १.२५ मिली/लीटर (पीएचआय ६५ दिवस) पाणी किंवा स्पायरोटेट्रामॅट १५.३१ ओडी @ ७०० मिली/हेक्टर (पीएचआय ६० दिवस) वापरता येईल. जर कीटकनाशके वापरण्यासाठी पीएचआय राखता येत नसेल, तर मेलीबग बाधित वेलींना टॅग करा आणि कोणत्याही ट्रायसिलॉक्सेन पॉलिथर-आधारित सर्फॅक्टंट @ ०.३ मिली प्रति लिटर पाण्यात १०-१२ लिटर पाण्याच्या प्रमाणात प्रत्येक वेलीला सिंगल गनने स्पॉट वॉश करा. त्यानंतर साध्या पाण्याने धुवावे.
- बहुतेक द्राक्ष बागेत माइट्सचा प्रादुर्भाव वाढू शकतो. जर माइट्सचा प्रादुर्भाव दिसून आला तर सल्फर ८० डब्ल्यूडीजी @ १.५-२.० ग्रॅम/लीटर किंवा अबामेक्टिन १.९ ईसी @ ०.७५ मिली/लीटर (पीएचआय ३० दिवस) किंवा बायफेनाझेट २२.६ एससी @ ०.५ मिली/लीटर (पीएचआय ३० दिवस) पाणी द्यावे.

वाढीची अवस्था: नवीन कलम केलेले द्राक्षबागे कापल्यानंतर

नवीन द्राक्षबागांमध्ये थ्रिप्स व्यवस्थापनासाठी, जेव्हा थ्रिप्सची संख्या प्रति शूट ५ किंवा त्याहून अधिक असेल तेव्हा नॅपसॅक स्प्रेअर वापरून स्पिनोसॅड ४५ एससी @ ०.२५ मिली/लीटर, स्पिनेटोरम ११.७ एससी @ ०.३ मिली/लीटर,

सायनट्रानिलिप्रोल १० ओडी @ ०.७ मिली/लीटर, इमामेक्टिन बेंझोएट ५ एसजी @ ०.२२ ग्रॅम/लीटर किंवा फिप्रोनिल
८० डब्ल्यूजी @ ०.०६२५ ग्रॅम/लीटर पाण्यात नियमितपणे वापरा.

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

